

Distribució territorial de les notícies a Lleida

La importància de la premsa en l'imaginari territorial

Més enllà d'informar de l'actualitat diària, un bon nombre de notícies acostumen a tenir un vessant territorial que no es pot ignorar. L'aparició de les ciutats en els mitjans de comunicació pot contribuir a situar en el mapa una ciutat. Un fet que pot impulsar, si es donen altres condicions, el desenvolupament turístic, econòmic o cultural d'aquella ciutat o territori.

Diferències territorials en la distribució de les notícies

Hi ha ciutats o territoris que són coneguts gràcies a les notícies que genera algun esdeveniment important (Hague & Mercer, 1998). La mateixa difusió internacional de la imatge de Barcelona a partir dels Jocs Olímpics de 1992 en seria un magnífic exemple. Ara bé, com es distribueixen territorialment les notícies? És clar que la distribució no sempre serà homogènia a escala territorial. Existeixen una sèrie de condicionants que poden contribuir al fet que un simple esdeveniment es transformi en notícia. En termes generals, no obstant això, els grans nuclis de població, especialment aquells que acullen la seu d'algun mitjà de comunicació, obtindran un cobriment major i més quotidià de les notícies. En canvi, els espais més aïllats només apareixeran per esdeveniments extraordinaris.

Metodologia

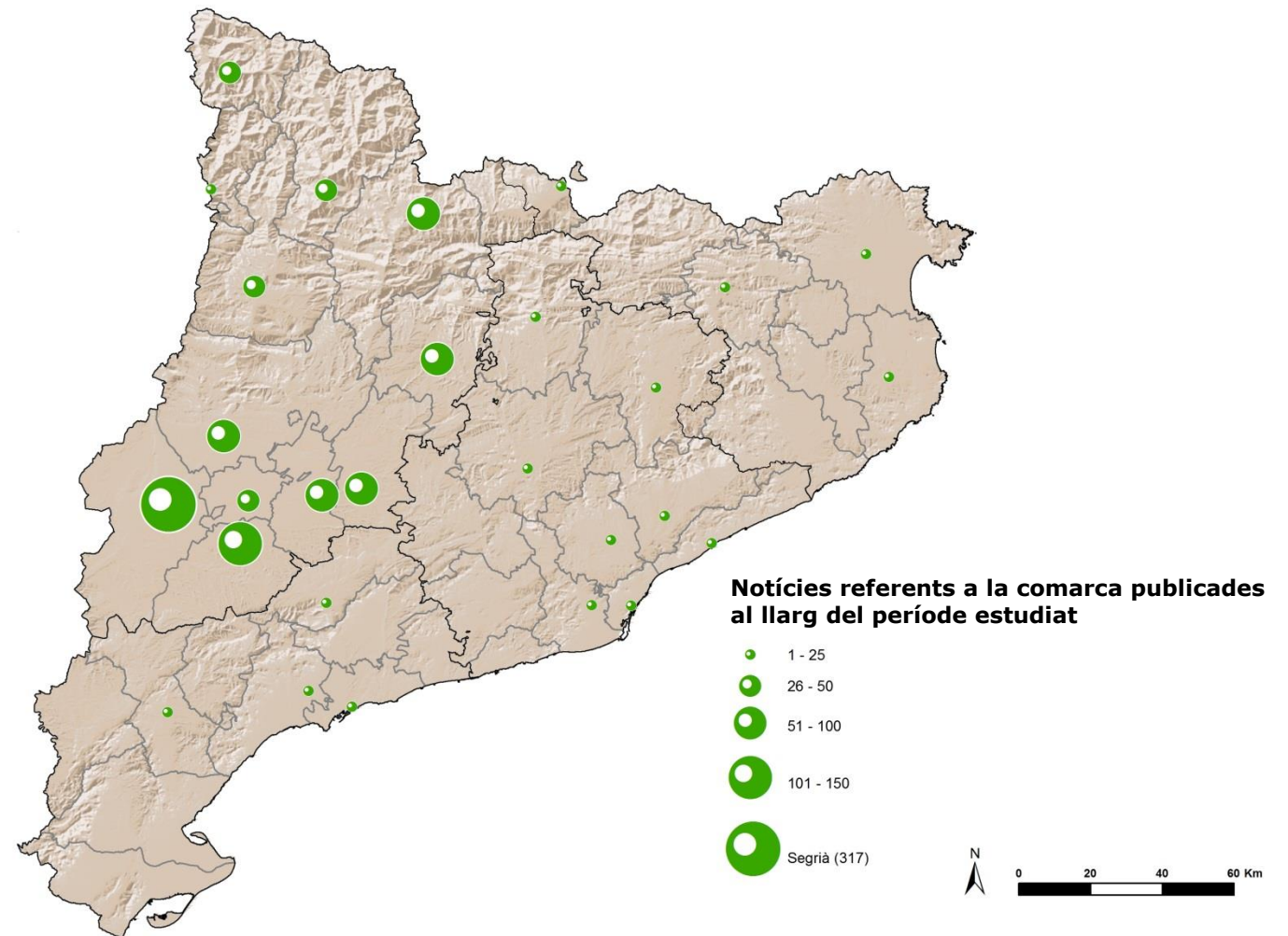
Per analitzar fins a quin punt els municipis lleidatans eren presents a la premsa hem realitzat un buidatge dels diaris editats a Lleida (*Segre* i *La Mañana*). Concretament es van agafar les notícies publicades cada dimarts dels mesos de març a agost de 2013. Amb l'elecció del dimarts es volia evitar un pes excessiu de les notícies esportives en el resultat final. Igualment, amb l'interval elegit es volien recollir notícies tant de la temporada d'hivern com dels mesos d'estiu.

Per a l'estudi s'han analitzat tots els topònims (noms propis de lloc) que apareixien en les diverses edicions a les seccions. Al diari *Segre*, "És notícia", "Comarques", "Economia", "Guia" i "Cultura"; i a *La Mañana*, "Hoy noticia", "Local", "Comarcas" i "Crea". No s'han tingut presents altres seccions fixes en el diari un dia concret de la setmana, com, per exemple, les dedicades a una comarca específica, ja que podrien distorsionar els resultats.

Un cop identificats els topònims, la majoria dels quals feien referència a noms de municipis, s'han assignat a la unitat de representació utilitzada: el terme municipal.

En total, s'han analitzat 990 notícies, 596 de les quals corresponen al diari *Segre* i 394 a *La Mañana*.

Mapa 1. Distribució comarcal de les notícies publicades

Un clar predomini de les notícies de la plana

Si analitzem les dades, un primer element destacat és que el gruix de les notícies publicades pels dos mitjans lleidatans es concentra a la zona de la plana de Lleida (mapa 1). La comarca del Segrià sobresurt clarament, mentre que les Garrigues, l'Urgell i la Segarra també generen un volum important. A l'altre extrem, les comarques dels Pirineus tenen un nombre de notícies bastant limitat, especialment a l'Alta Ribagorça i a la Cerdanya.

La Noguera, en canvi, segona comarca de la província en volum de població, pràcticament té un nivell de notícies comparables a comarques com l'Alt Urgell, que té un volum de població que és pràcticament la meitat.

Elaboració de textos i cartografia:
Daniel Paül
Iban Tarrés
Josep Maria Viola

Departament de Geografia i Sociologia
Universitat de Lleida

Desembre de 2013
www.cdr.udl.cat

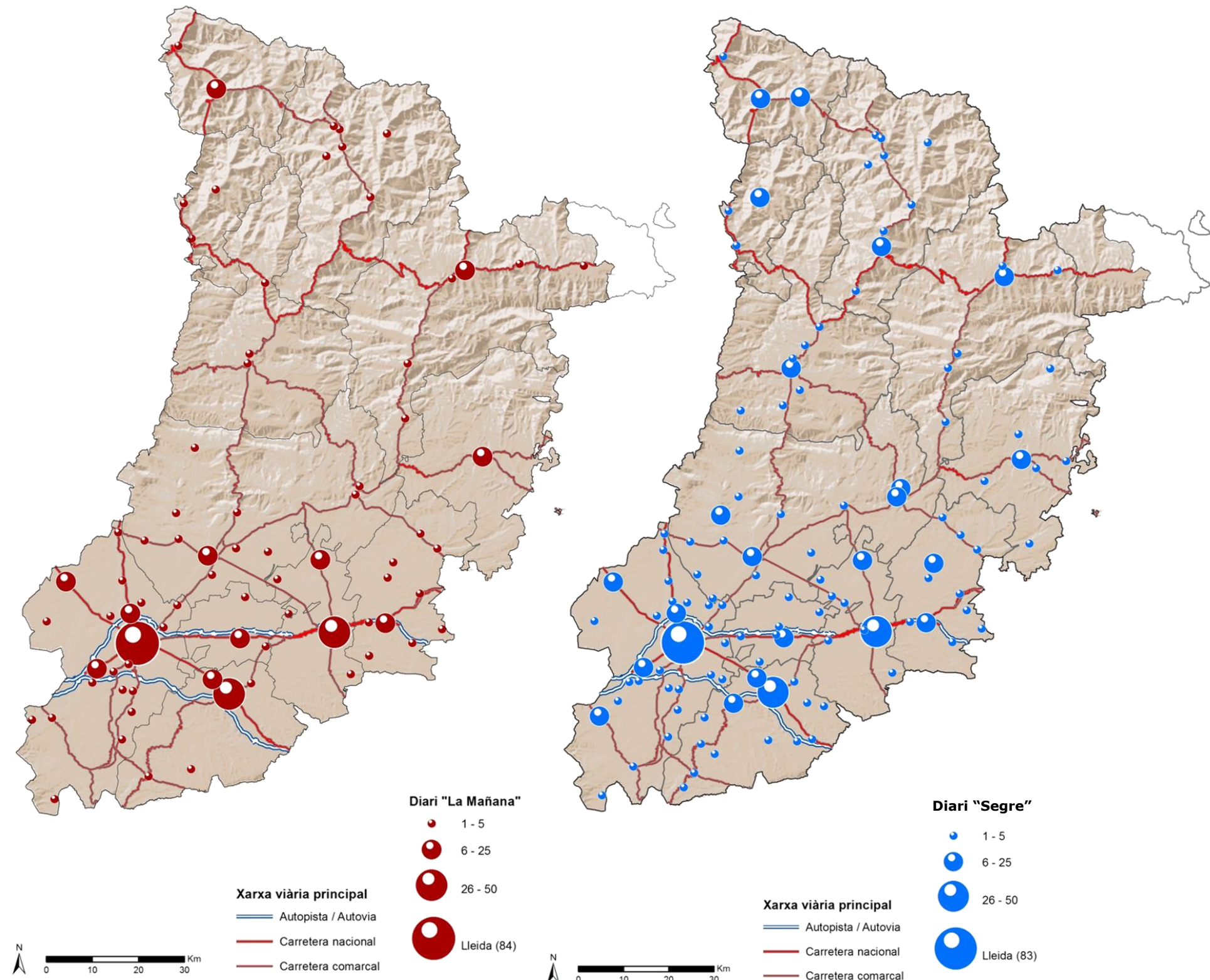

Universitat de Lleida
Càtedra Repsol de Competitivitat
i Desenvolupament Regional

Distribució territorial de les notícies a Lleida

Mapa 2. Distribució municipal de les notícies publicades

Desembre de 2013
www.cdr.udl.cat

Distribució territorial de les notícies a Lleida

Una distribució més homogènia si es valora el volum d'habitants

La concentració de notícies a què fèiem referència anteriorment queda matisada si analitzem el volum de notícies ponderat pel volum de població (en el cas del mapa 3, notícies publicades per cada 100 habitants).

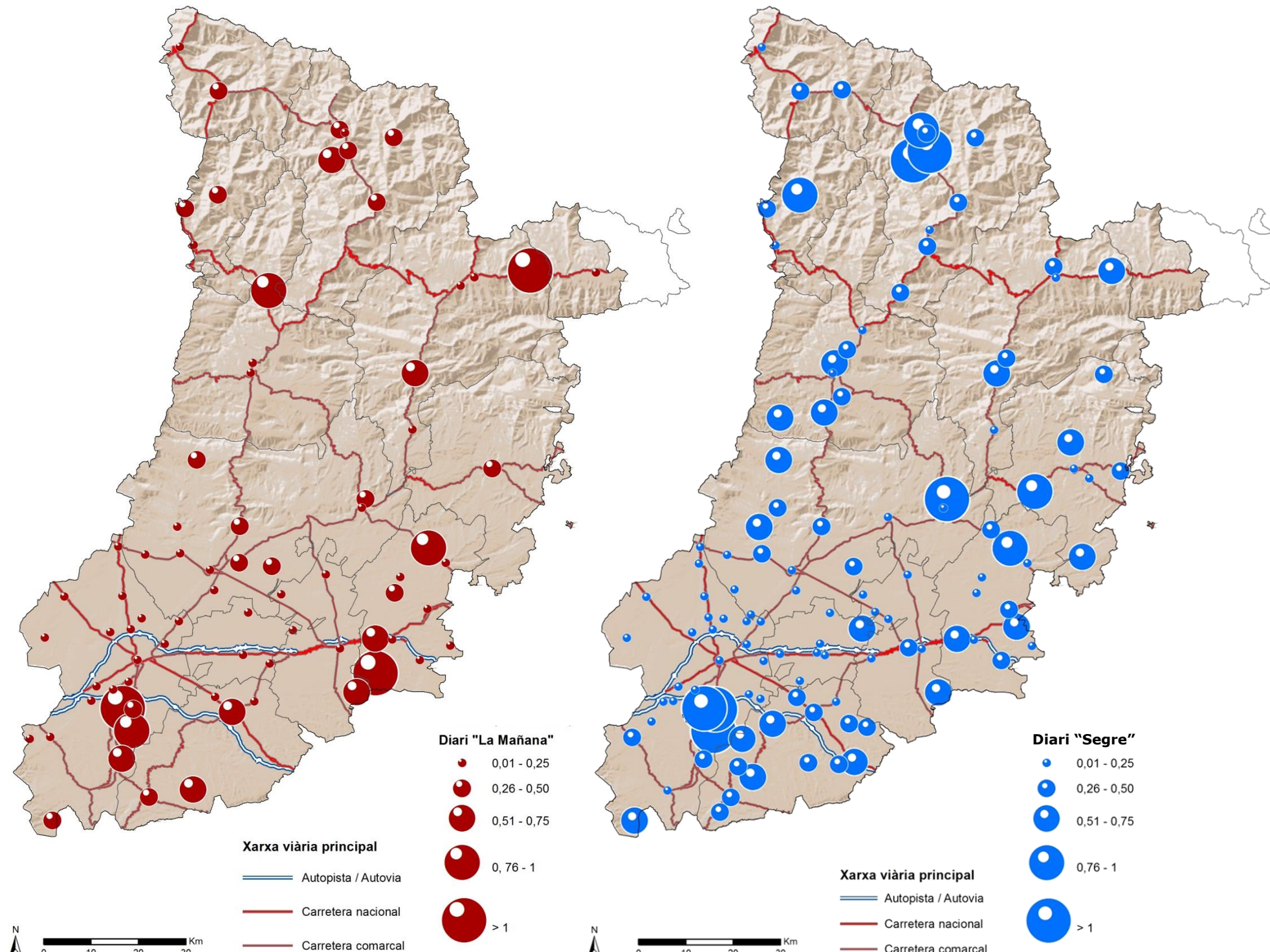
Com es pot observar, en els dos diaris analitzats el nombre més alt de notícies per habitant es localitza pràcticament a la inversa del mapa de notícies en valors absoluts. Així, els valors més alts s'assoleixen als municipis del sud del Segrià, del sud de la Segarra i del Pallars Sobirà.

A la inversa, en relació amb els habitants, la majoria dels municipis de la plana, molt més poblats, tenen uns valors molt més limitats.

En relació amb els habitants, els municipis amb més notícies són el Pont de Bar a *La Mañana* (1,08 notícies per cada 100 habitants) i la Baronia de Rialb al *Segre* (2,74 notícies per cada 100 habitants). De fet, únicament 8 municipis de la província van tenir, en el període analitzat, més d'una notícia per cada 100 habitants. A part dels comentats anteriorment, a *La Mañana* van ser Montornès de Segarra (1,08) i Sunyer (1,01). Al *Segre* van ser Espot (1,40), Alcanó (1,26), la Guingueta d'Àneu (1,17), Alfés (1,16) i Sunyer (1,01).

Com es pot observar, només Sunyer va tenir un alta representació en els dos diaris, fet que es deu a un accident mortal que es va produir en aquesta localitat. Un exemple de com l'actualitat pot marcar l'atenció territorial dels mitjans de comunicació.

Mapa 3. Notícies publicades per cada 100 habitants. Municipis

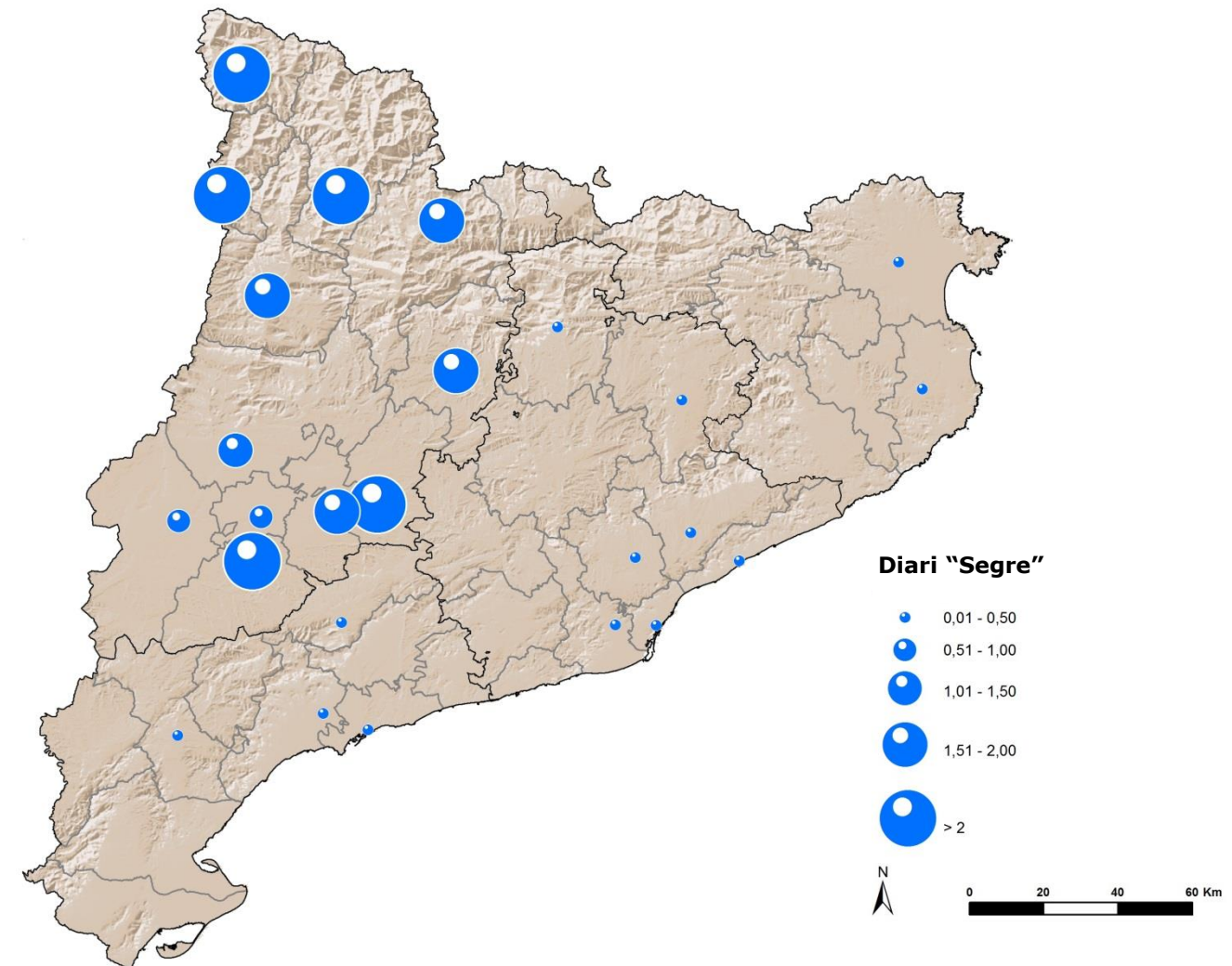
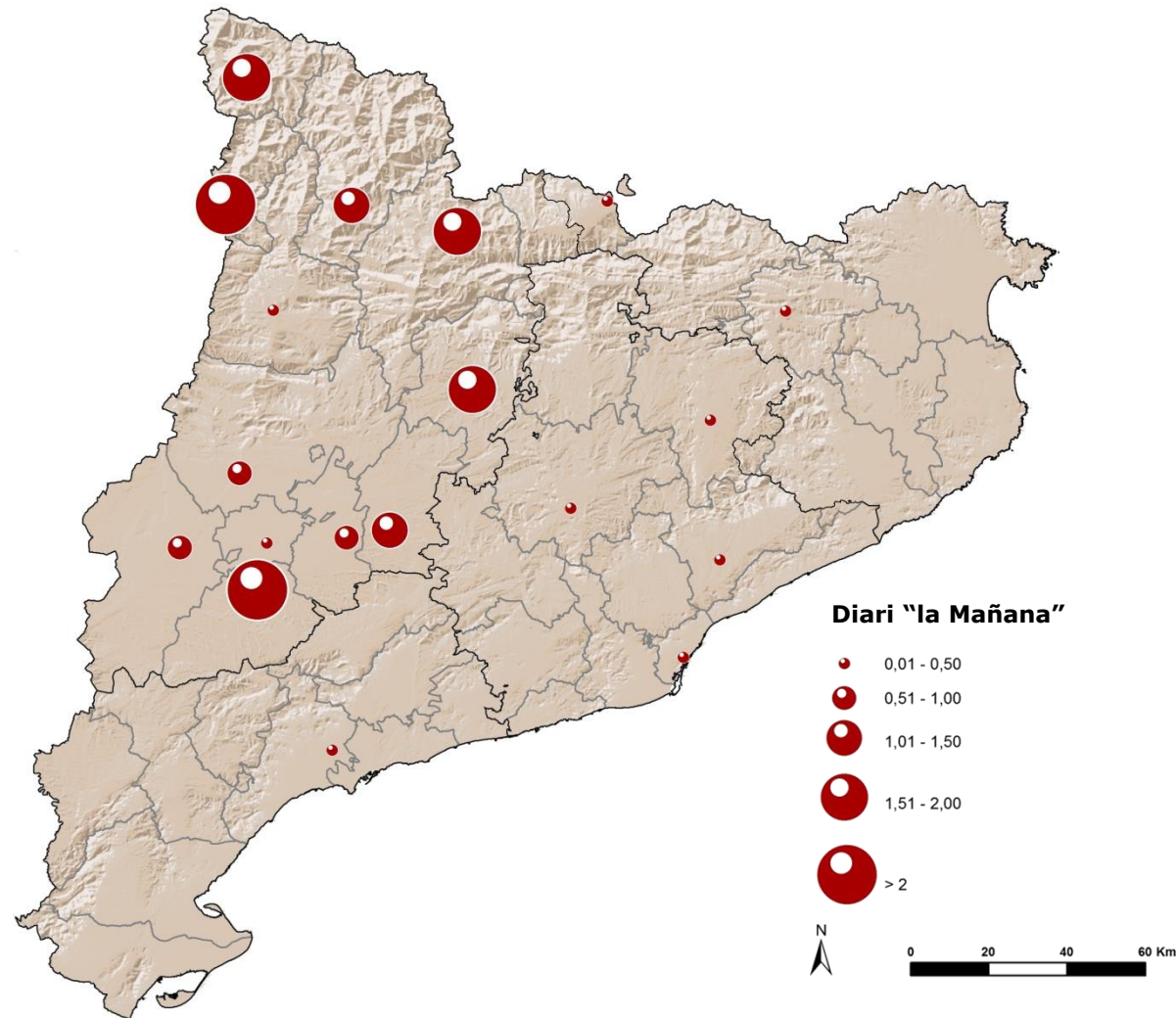

Desembre de 2013
www.cdr.udl.cat

Distribució territorial de les notícies a Lleida

Mapa 4. Notícies publicades per cada 1.000 habitants. Comarques

La situació anterior és similar si s'observa la distribució comarcal (mapa 4). Les comarques amb un volum de població major, especialment el Segrià, la Noguera i el Pla d'Urgell, són les que han aparegut amb menor intensitat.

En canvi, aquelles comarques amb població menor són les que apareixen de forma més habitual als mitjans de comunicació, amb algunes excepcions. Aquest és el cas, molt especialment, de la Cerdanya, que té una presència testimonial en els casos analitzats. El mateix es pot dir del Pallars Jussà en el cas del diari *La Mañana*, que genera molt poques notícies.

Així mateix, al mapa 4 també es poden observar les poques referències que hi ha en la premsa lleidatana a altres comarques catalanes. Només Barcelona assoleix un volum mínimament rellevant en volum total de notícies, per bé que l'alta població condiona el volum observat en el mapa. En aquest sentit, hem de matisar que si haguéssim analitzat les dades de la secció de política, de ben segur la situació seria molt diferent.

Les altres comarques catalanes apareixen de forma molt puntual i la majoria, fins i tot algunes de limítrofes amb la província, no generen cap tipus de notícia.

Finalment, cal comentar que el mateix fenomen s'observa a les localitats de la Franja de Ponent, tradicionalment relacionades amb la província de Lleida. D'aquest territori, que no hem cartografiat en el mapa, només hem recopilat notícies referents a dos municipis: Fraga (2 notícies al *Segre* i 20 a *La Mañana*) i Montsó (1 notícia al *Segre*).

Desembre de 2013
www.cdr.udl.cat

Distribució territorial de les notícies a Lleida

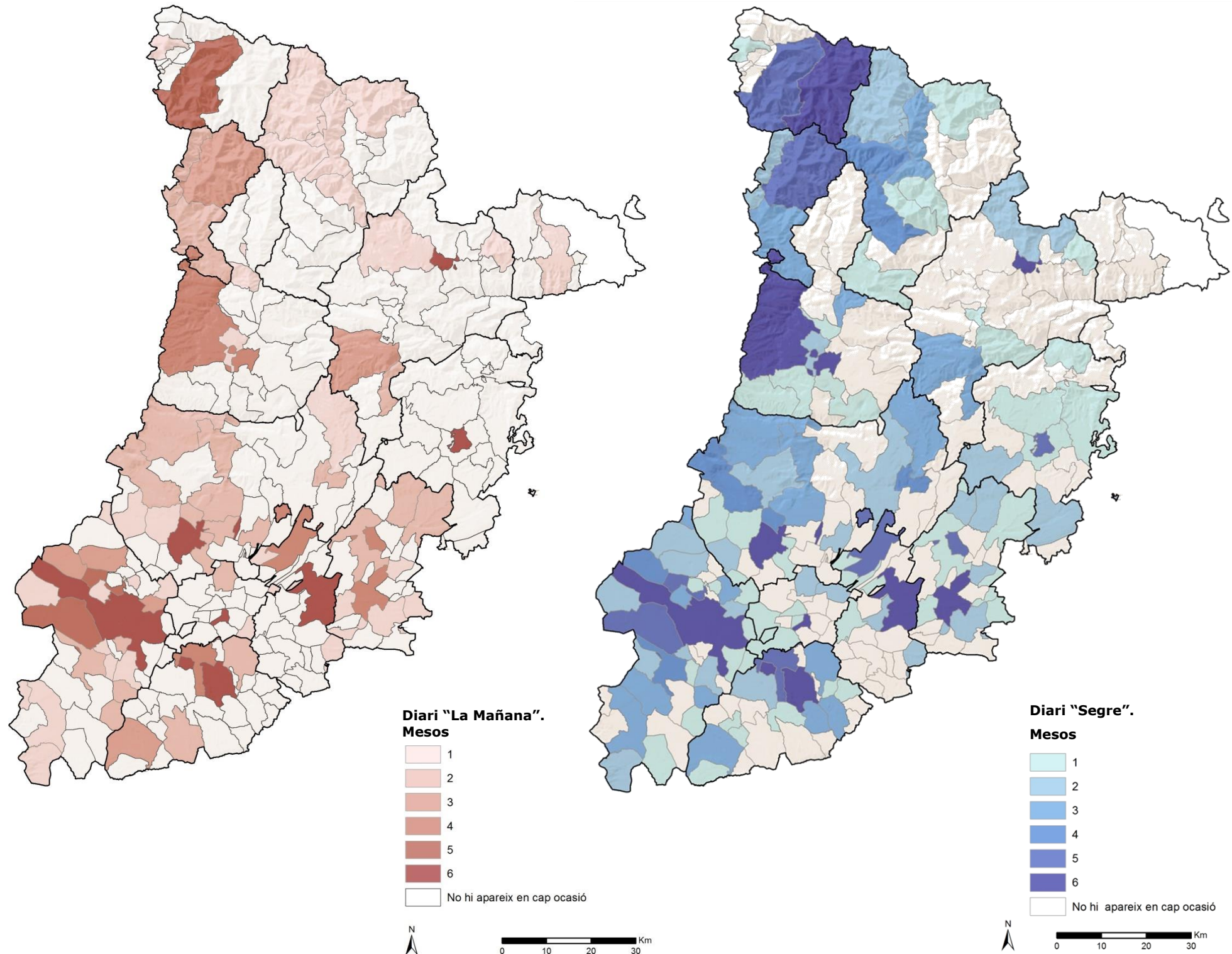
Notícies puntuals o habituals?

Un altre matís important és la periodicitat amb què apareixen les notícies relacionades amb un municipi a la premsa. L'actualitat pot fer que per algun aspecte puntual un determinat dia un municipi sigui notícia, sense que això impliqui que de forma habitual aparegui en els mitjans de comunicació. Per aquest motiu, al mapa 5 hem buscat la intensitat amb què es repeteixen les notícies d'una localitat. Com hem comentat, l'estudi s'ha allargat durant sis mesos, un període de temps que considerem suficient per analitzar el volum de repeticions. Si un municipi apareix tots els mesos, mostra una certa rellevància en el mapa comunicatiu. Si, pel contrari, només apareix un únic mes, les dades indicaran un cert "silenci" a l'entorn d'aquell municipi.

Si observem les dades, podem comprovar com són molt pocs els municipis que apareixen tots els mesos en ambdós diaris. Concretament, només algunes capitals comarcals ho aconsegueixen: Lleida, les Borges Blanques, Tàrraga, Balaguer i la Seu d'Urgell. Altres capitals apareixen durant els sis mesos només en un dels mitjans: Cervera, Solsona, Tremp o Vielha. Sort, el Pont de Suert o Bellver de Cerdanya, per exemple, no aconsegueixen aquest ressò.

De fet, no deixa de ser remarcable que en tres comarques hi hagi municipis que tenen més presència en els mitjans de comunicació, de forma contínua al llarg de sis mesos, que no pas la capital comarcal: la Vall de Boí, a l'Alta Ribagorça, i Naut Aran, al diari *Segre*, a la Val d'Aran. Així mateix, al Pallars Sobirà, Espot i la Guingueta d'Àneu tendeixen a superar (*La Mañana*) o a tenir les mateixes notícies (*Segre*) que Sort.

Mapa 5. Freqüència d'aparició mensual de les notícies publicades

Desembre de 2013
www.cdr.udl.cat

Distribució territorial de les notícies a Lleida

La "Lleida inèdita"

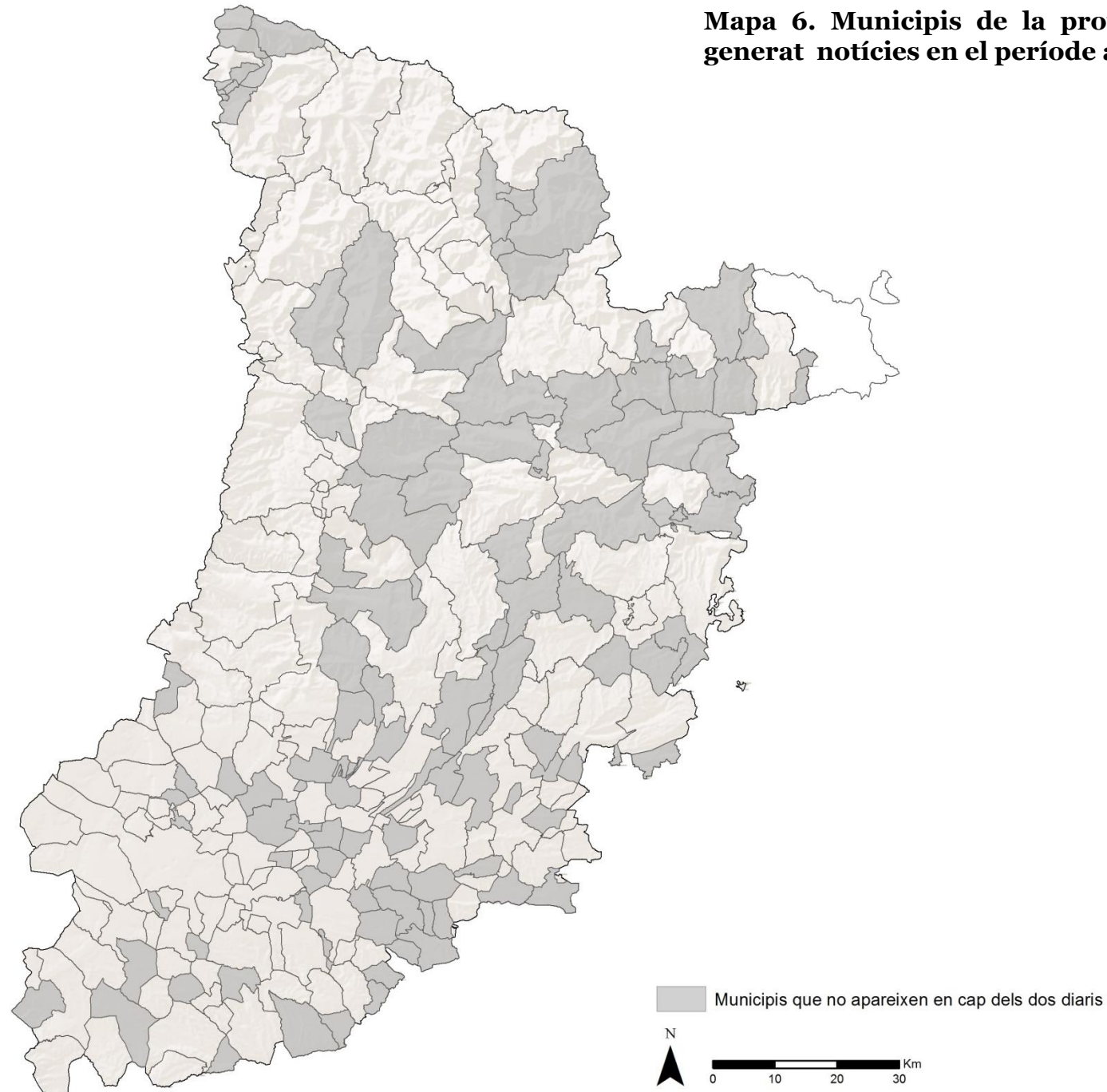
Un cop analitzats aquells espais que més notícies generen, tant de forma puntual com contínua, és el moment d'analitzar allò negatiu d'aquestes dades: els espais que no han aparegut. Naturalment, hem de fer el matís important que les dades s'han obtingut a partir d'una mostra. Això no vol dir que en altres moments puntuals aquests municipis no puguin aparèixer als mitjans de comunicació, però sí que és representatiu d'una escassa presència.

Quins són, doncs, aquests espais? Bàsicament dos. D'una banda, els municipis de muntanya de l'entorn de la serra del Cadí i el Boumort. Municipis com la Vansa i Fórnols, la Ribera d'Urgellet, la Conca de Dalt o Soriguera no han generat cap notícia en el període analitzat. De l'altra, els municipis del sud de la província, com la Pobla de Cérvoles, Bellaguarda, Vallbona de les Monges o Montoliu de Segarra.

Tots aquests municipis tenen en comú un escàs volum demogràfic, unes comunicacions difícils i la llunyania respecte a la capital. Ara bé, aquests elements no semblen condicionar la possibilitat de ser notícies. Àrees poc poblades, com, per exemple, el Montsec, apareixen habitualment en les notícies. Al contrari, municipis com Golmés, amb 1.740 habitants, no té cap notícia en el període analitzat. Igualment, municipis propers a Lleida i ben comunicats, com la Portella o Torre-serona, tampoc han generat cap notícia. Així mateix, municipis poc poblats, mal comunicats i allunyats dels centres comarcal, com Lladorre, han estat notícia. Per tant, observem una realitat que obeeix a raons diverses.

En conseqüència, podem concloure que, en general, la premsa editada a la capital provincial fa un important esforç per recollir la realitat territorial i que difícilment, sense una certa voluntat d'equilibri territorial, molts municipis haurien obtingut la visibilitat observada.

Mapa 6. Municipis de la província que no han generat notícies en el període analitzat

Desembre de 2013
www.cdr.udl.cat

i Fonts d'informació:
• Diaris *Segre* i *La Mañana* dels dimarts dels mesos de març a agost (inclosos) de 2013

• Hague, Euan; Mercer, John (1998): "Geographical memory and urban identity in Scotland: Raith Rovers FC and Kirkcaldy, *Geography* 83 (2), 105-116.

• Mendizàbal, Enric (1993): "Una proposta de model espacial per a la interpretació territorial de Catalunya", *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, 36 (VIII), 101-118.